

Z okazji II Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach (WAAW 2016) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego-PZH wraz z WHO przeprowadzili badanie opinii lekarzy Podstawowej Opieki Medycznej (POZ) na temat ich podejścia do przepisywania antybiotyków oraz wiedzy o lekooporności.

Przebadano 100 lekarzy pracujących zarówno prywatnych (61%) jak i publicznych placówkach leczenia otwartego (34%), podzielonych na 4 specjalizacje: interniści, rodzinni, ogólni i pediatrzy oraz na 3 grupy wiekowe ok.30 osobowe: 30-49 lat, 50-60 lat, po 60 r.ż. Zadano wszystkim 8 pytań, zaś w analizie każde pytanie było rozpatrywane pod względem wieku, specjalizacji i miejsca pracy.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze wnioski z badania:

Najczęściej lekarze przepisują tyle antybiotyków „ile trzeba” (ok.70%). Lekarze jak najrzadziej przepisujący antybiotyki (ok. 30%) najprawdopodobniej zdają sobie sprawę z tego, że w czasach narastającej lekooporności antybiotyk powinien być traktowany jak lek „ostatniej szansy”, przepisujący ze szczególną rozważą. Najbardziej tego świadomą grupę stanowią pediatrzy (56%) i młodzi lekarze (36%).

Przeprowadzone badania pokazały niestety, że pacjenci często próbują „wymuszać” przepisanie antybiotyków na lekarzach, co oznacza, że istnieje potrzeba edukacji społeczeństwa czym są i jak działają antybiotyki. Aż 33% pediatrów spotyka się z prośbami ze strony dorosłych opiekunów leczonych dzieci o antybiotyki dla siebie. Od 20 do 27% lekarzy z wyjątkiem pediatrów nigdy nie ulega prośbom pacjentów o „zapobiegawcze” zapisanie antybiotyku. Większość lekarzy jedynie sporadycznie ulega presji i przepisuje antybiotyki, w tym pediatrzy. Zaledwie od 7% do 13% lekarzy spotyka się z pacjentami świadomymi tego, że antybiotyk to ostateczność.

Mimo opisywanych przez media w Polsce przypadków epidemicznego szerzenia się szczepów opornych na karbapenemy (K pneumoniae KPC i NDM-1) tylko od 11% do 22% lekarzy ma świadomość, że brak higieny w placówkach leczniczych znacząco sprzyja szerzeniu się lekooporności, gdyż ułatwia rozprzestrzenianie się szczepów lekoopornych. Osoby świadome tego faktu to osoby po 60 r.ż - aż 17%. Szczególnie niepokojący jest brak takiej wiedzy u młodych lekarzy.

Zaledwie od 13% do 22% lekarzy uważa problem antybiotykooporności za istotnie dotyczący ich praktyki. Zaś aż 40% lekarzy ogólnych traktuje ten problem jako znikomy. Zastanawiający jest fakt, że aż 42% lekarzy w wieku 30-49 lat twierdzi, że nie styka się z problemem lekooporności w ramach prowadzonej praktyki lekarskiej.

Prawie 100% lekarzy informuje, że nie wolno przerywać kuracji, jednak już nieco mniejsza grupa informuje pacjentów jak należy przyjmować antybiotyki. Również nie wszyscy informują, że nie wolno dawkować samodzielnie leku i nie przestrzegają, że nie należy na własną rękę brać antybiotyków przepisanych innej osobie.